

**MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM**  
**Tételcímek a Herman Ottó Gimnázium középszintű érettségi vizsgájára**  
**(2013)**

**IRODALOM**

**ÉLETMŰVEK**

1. Petőfi Sándor tájköltészete
2. Arany János nagykőrösi balladáinak műfaji és tematikus jellemzői
3. A szerelmi élmény lírai megjelenítése Ady Endre költészetében – néhány szabadon választott vers alapján
4. A próféta alakjának megjelenítése Babits Mihály *Jónás könyve* című alkotásában
5. Lélek- és társadalomrajz Kosztolányi Dezső *Édes Anna* című regényében
6. A gyermeklét képei József Attila költészetében

**PORTRÉK**

7. Berzsenyi Dániel elégiáinak gondolati és képi jellemzői
8. Történelmi látomások Vörösmarty Mihály *Szózat* és *Előszó* című versében
9. Az elbeszélésmód sajátosságai Mikszáth Kálmán *A jó palócok* című kötetének néhány novellája alapján
10. Az antik műfaji hagyományok továbbélése Radnóti Miklós költészetében

**LÁTÁSMÓDOK**

11. Két világ, kétféle értékrend Jókai Mór *Az arany ember* című regényében
12. A groteszk ábrázolásmód Örkény István egyperces alkotásaiban
13. Az iskola és a kamaszkor megidézése Karinthy Frigyes *Tanár úr kérem* című kötetének karcolataiban

**A KORTÁRS IRODALOMBÓL**

14. Emberi sorsok ábrázolása Spiró György *Csirkefej* című tragédiájában

**VILÁGIRODALOM**

15. Műfaji jellemzők Homérosz *Iliász* vagy *Odüsszeia* című eposzának részletei alapján
16. Charles Baudelaire költészetének sajátosságai néhány lírai alkotásának bemutatásával

**SZÍNHÁZ- ÉS DRÁMATÖRTÉNET**

17. Szophoklész *Antigoné* című tragédiájának főbb konfliktusai
18. A történelmi színek szerepe Madách Imre *Az ember tragédiája* című drámai költeményében

**AZ IRODALOM HATÁRTERÜLETEI**

19. A nyomozó alakjának megteremtése Edgar Allan Poe *A Morgue utcai kettős gyilkosság* című novellájában

**INTERKULTURÁLIS MEGKÖZELÍTÉSEK ÉS REGIONÁLIS KULTÚRA**

20. Egy, a tájhoz, régióhoz, településhez kötődő jelentősebb kulturális esemény ismertetése

## **MAGYAR NYELV**

### **EMBER ÉS NYELV**

1. A nyelvi jelrendszer
2. A nyelv és a beszéd

### **A KOMMUNIKÁCIÓ**

3. A közlésfolyamat tényezői
4. A kommunikáció funkciói
5. A közlésfolyamat nem nyelvi kifejezőeszközei

### **A MAGYAR NYELV TÖRTÉNETE**

6. A *Halotti beszéd és könyörgés* nyelvi jellemzői
7. A Kazinczy-féle nyelvújítási mozgalom jelentősége és módszerei

### **NYELV ÉS TÁRSADALOM**

8. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra
9. A magyar helyesírás jellemzői és alapelvei

### **A NYELVI SZINTEK**

10. A hangtani törvényszerűségek – a magánhangzó- és a mássalhangzótörvények
11. Az alárendelő összetett mondatok típusai
12. A toldalékok fajtái
13. A mai magyar nyelv szókészletének rétegei

### **A SZÖVEG**

14. Szóbeli és írásbeli szövegek alapvető különbségei
15. A szövegösszetartó erő fajtái és szerepe

### **A RETORIKA ALAPJAI**

16. A szónoki beszéd felépítése
17. A szövegszerkesztés lépései az anyaggyűjtéstől a megszólalásig

### **STÍLUS ÉS JELENTÉS**

18. Hangalak és jelentés viszonya
19. A szóképek fajtái és jellemzői
20. Az állandósult szókapcsolatok